

॥ अथ ऋौदशोऽध्यायः ॥ Chapter-13

वसिष्ठ उवाच :- तत्राश्चर्यमधूद् भूप तस्मिन्नुत्सवमंडपे ॥
स्थानिभूतेषु देवेषु सिद्धविद्यावरेषु च ॥ १

बासीनानां द्विजेषाणां पूजितानां यथाविधि ॥
आलोकनाय लोकेशान्वकार दूरतः स्थितिम् ॥ २

अष्टोत्रसहस्रस्य पद्मानां हैमशालिनाम् ॥
दरां ज्ञाधिपेनैव मालां वज्रासि विध्रुती ॥ ३

विशालेषु दलौधेषु दंपतीप्रतिबिबिते ॥
ददर्श जगतां माता मुहुर्मुहुरवेदात् ॥ ४

स्कंकस्मिन् पुण्डरीके दलान्वस्त्रौ तदंतरे ॥
प्रतिबिंबानि जातानि सदाराणां द्विजन्मनाम् ॥ ५

तानि व्यक्तानि संवीक्ष्य बहिः पद्मांतरेष्वपि ॥
देवी प्रमुदिता राजलौ ततस्त्र्यं विलोकनेः ॥ ६

-०-

स्त्री १ ले, ही बी २ के ही बी ३ तो, ही-१- तत्राश्चर्यमधूद्यातस्मिन्नुविमंडले,
रही- विधिः, ३-ही- आलोकनायलोके शान्त्वकारपुरतः, ४-ही- त्,
५-ही- तः, ६-ही- देवी प्रमुदिता राजन् अंतश्चविलोकनेः

(स) पुण्डरीके

तस्याः प्रमोदबाष्पां बुस्मृताद्याः पुनः पुनः ॥
वीक्षणात्सुप्तरीकेष्यो मिथुनानि वह्येयुः ॥ ७

तथामृतानि कौशेयरत्नहेमार्चितानि तु ॥
पृष्ठमालाविशोभीनि चंदनच्छुरितानि च ॥ ८

द्विजानां प्रतिबिंबानि समीमृतानितान्यथ ॥
देवीं विजाप्यामासुर्द्वां माँलां नृपांजलिम् ॥ ९

वयं किंकुमहे देवि देहि नामानि वः शुभे ॥
वर्तितव्यं क्यास्माभिः कल्या कुत्र च स्थितिः ॥ १०

दृष्ट्वा तानीतिवादीनि मूरधात्री समादिशत् ॥ ११

देव्युवाच :- कल्या वर्तितव्यं हि भवक्षिक्षुः स्वर्णपितृमजेः ॥
श्रीमालेऽत्र ततो यूयं क्लादा वै भविष्यथ ॥ १२

पूषणानि द्विजैराणां पत्नीष्यो रत्नवंति ह ॥
कर्तव्यानि मनोज्ञानि संसेव्याश्व द्विजांत्माः ॥ १३

-०-

हीं बी १ री, बी -२ वह्येयुः, हीं बी ३ हैमरत्ना, हीं बी ४ हैमार्चितिवंदन
चुक्षितानिर्व, हीं बी ५ सप्ता, हीं बी ६ बध्वा, हीं बी ७ शुभे, हीं बी ८ ते,
हीं बी-९- कल्यवंत -

१ हीं- देहिनामानिनः, २- हीं- निमनान्यानिसै

--

(८१) पुंडरेष्यो

(८२) बुरितानि

(८३) तान्यथा

(८४) शुभ

(८५) नौ

वसिष्ठ उवाच :-	तेषामष्टौ सहस्राणि चतुःषाष्ट्यधिकानि इति । आसन् भूप कलादानां श्रीमाले श्रीप्रियंकरे ॥	१४
	यस्य प्रतिकृतयो॒भूतगोल्वत्रै सौ॒इन्वपथत ॥ ते कलादा समं दारै॒र्थाभागं यथुर्गृहान् ॥	१५
	पुनश्चिंतापरा देवी बभूव नृपस्त्रम ॥ श्रीमालिनां॑+द्विजानां॑ को घनधान्यानि भूरिशः ॥ पालयिष्यति विष्टु तपःसुनिरतेष्यति ॥	१६
	ततां मनोगतं ज्ञात्वा देव्या देवां जनाहैनः ॥ ऊर्छू किलोक्यामास सर्गकृत्ये कृतादरः ॥	१७
	यज्ञोपवीतिनः सर्वे वणिजां॑थ विनिर्युः ॥ दंडमौदंडरं राजन् विभ्राणाः शुभ्रवाससः ॥	१८
	ते प्रणाम्य चतुर्बीहुमिदूचुरतंत्रिताः ॥ अस्मानादिश गौविंदं कर्मंकाढे यथोचितम् ॥	३५

—०—

ईं बी-१ सोत्वपयते, ईं बी-२ दाः, ईं बी-३ द्विजान्, ईं बी-४ वि,
 ईं बी-५ लि, ईं बी-६ काढे,

(स १) श्रीमालीना

(ए २) कांडियथोचिते

(८६)

तद्वृत्ता

^{की१} लकृत्वा प्राणान् विष्णुविष्णिजः प्राह्लानिदम् ।

विप्राणामाज्ञया नित्यं वक्ति॒व्यपैष्टेषतः ॥

२०

^{की२} पशुपाल्यं कृष्णविचिं वाणिज्यवैति वः द्वियाः ॥

^{की३} अध्येष्यंति द्विजा वैदान्यजिष्यंति तथा मरवैः ॥

२१

तपस्यंति महात्मानो यजिष्यंति समाधिना ॥

गृहभारं समारोप्य युष्मासु प्रत्विष्णोषु च ॥

२२

तथेत्युक्त् त्वाथ वणिजो यथाभागं द्विजोऽप्येः ॥

^{की२} आहृता विविशुः सर्वे विश्वकर्मद्वान्नृहान् ॥

२३

^{की३} अयुतौनलक्षमेकं हि श्रीमाले वणिजो भवन् ॥

यस्य प्रतिग्रहै योऽभूते द्विदोद्यं सौन्वप्यत ॥

२४

प्राग्वाटा विश्व पूर्वस्यां दक्षिणस्यां घनोत्कटाः ॥

^{की५} श्रीमालिनः प्रतीच्यां वै उत्तरस्यां तथाविश्व ॥

२५

हीं-बी १ तेष्ट्रुत्वा, हीं-बी २ पाश्रुपा, हीं-बी ३ द्विजायेत्रय,

हीं-बी ४ वणिजामयूत, हीं-बी ५ श्रीमालिनोप्राच्यामूलस्यामथिादिशः

-१ हीं मसबतः,-२ हीं सुप्रवणोषु च

-०-

(८१) प्रवीणोषु च

(८२) आहृतां

(८३) दशौनलक्षमेकं इसका अर्थ ६६६६० होता है परन्तु (८) पुस्तक में
गुजराती टीका में ६०००० संख्या दी है। अतः (८३) संशोधन
किया गया है।

(८४) प्रतिच्यां

(४७)

सर्वे कनककोटीरुकुलामरणांज्जवलाः ॥
प्रतिपादं जगन्नातु निधीनामाश्रया हि ते ॥ २६
तेषां पुत्रा इच्च पात्राश्च ये बमुद्गम्हाधनाः ॥
न तेषां विधते संख्या केनचिन्तु नृपसत्तम् ॥ २७

-०-

इति श्री स्कंदपुराणो एकाशीर्षित साहस्र्यां संहितायां
बाह्यविभागे तृतीयपरिच्छदे श्रीमालमहात्म्ये विष्णुकुलादोत्पत्तिनिमि
त्र्योदशोऽध्यायः ॥ १३ ॥

-०-

१ बी पुत्रा
२ ही बी- विवरते ।